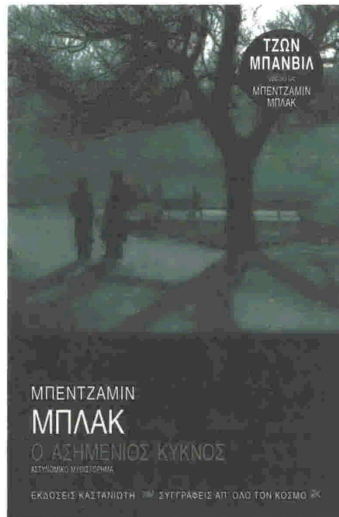

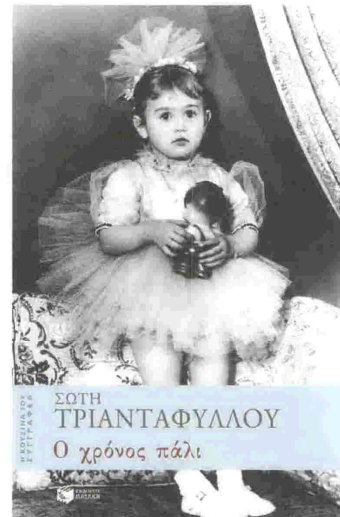
ΠΑΙΔΙ 44
ΤΟΜ ΡΟΒ ΣΜΙΘ
ΠΑΤΑΚΗ

Αν το πεις απλώς «θρίλερ», παραμελείς τον πολιτικοκοινωνικό σχολιασμό του. Αν πάλι το χαρακτηρίσεις «κοινωνικό» μυθιστόρημα, κλείνεις τα μάτια μπρος στη βίαιη ένταση που σχεδόν κολλάζει στις σελίδες του. Όπως και να 'χει, το «Παιδί 44» του 30χρονου Λονδρέζου (αγγλοσοουδικής καταγωγής) Τομ Ρομπ Σμιθ αποτελεί ένα πολλά υποσχόμενο λογοτεχνικό ντεμπούτο. Η ιστορία εκτυλίσσεται στη Σοβιετία του 1953, όπερ σημαίνει ότι ο «πατερούλης» ζει. Το πανίσχυρο Υπουργείο Κρατικής Ασφάλειας είναι υπεύθυνο για την επιβολή του νόμου, μόνο που, σύμφωνα με την κρατική προπαγάνδα, το έγκλημα απλώς δεν υφίσταται. Ή, πιο σωστά, ο λαός διατάσσεται να πιστεύει ότι το έγκλημα δεν υφίσταται. Καθότι η εγκληματικότητα είναι ενδημικό φαινόμενο του καπιταλισμού και του εκφυλισμένου δυτικού κόσμου και επομένως δεν μπορεί να έχει θέση στον «παράδεισο» του Υπαρκτού. Τόσο καλά... Το πτώμα ενός αγοριού ανακαλύπτεται στις σιδηροδρομικές γραμμές της Μόσχας. Η οικογένειά του πιστεύει ότι πρόκειται για φόνο. Ο αξιωματικός του Υπουργείου Κρατικής Ασφάλειας και ήρωας πολέμου Λέο Ντεμίντοφ συντάσσεται επίσης με αυτή την άποψη, μόνο που προσιτάμενοί του τον διατάζουν να την αγνοήσει. Η καταγιστική δράση, που όμως δεν ξεπέφτει στα όρια ενός φθηνού σεναρίου για κινηματογραφικό μπλόκμαστερ, είναι σε πρώτο επίπεδο το βασικό ατού του μυθιστορήματος του Τομ Ρομπ Σμιθ. Σε δεύτερο επίπεδο, ο συγγραφέας ανικνεύει τον πρωταρχικό μηχανισμό επιβολής των απανταχού απολυταρχικών καθεστώτων, στην περίπτωση μας του σταλινικού: υπάρχει μία και μοναδική «αλήθεια», αυτή του καθεστώτος, και οποιαδήποτε άλλη απλώς δε γίνεται αποδεκτή. Μολαταύτα, ο συγγραφέας εξετάζει αυτούς τους μηχανισμούς με οξυδέρκεια και ωριμότητα, αξιοθαύμαστη για τα 30 του μόλις χρόνια. Στπλιντελι τον σταλινισμό (και τον κάθε σταλινισμό), χωρίς να υποκύπτει στις απόλυτες εξισώσεις της νεοφιλελεύθερης ιατρείας.

Ο ΑΣΗΜΕΝΙΟΣ ΚΥΚΝΟΣ
ΜΠΕΝΤΖΑΜΙΝ ΜΠΛΑΚ
ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

Συγγραφέας κλάσας («Ο αδιάφορος», «Η έκλειψη», «Η θάλασσα», «Το σάβανο», «Η τριλογία των επαναστάσεων»), ο Ιρλανδός Τζον Μπέντζαμιν Μπλακ για να υπογράψει τα αστυνομικά του μυθιστορήματα. Γιατί άραγε τα διαχωρίζει από το κυρίως corpus του; Ελπίζω όχι επειδή είναι «αστυνομικά»... Όπως και να έχει, το alter ego του διατηρεί στο ακέραιο τις λογοτεχνικές αρετές του βραβευμένου με Booker (2005) Δουβλινέζου. Κυρίως την ικανότητά του να πλάθει χαρακτήρες που φαντάζουν εξαιρετικά ενδιαφέροντες στο χαρτί, έστω και να κινούνται σε μια φαινομενικά πεζή καθημερινότητα. Καιτοι αστυνομικό, η πλοκή του μυθιστορήματος είναι απλώς υποτυπώδης. Το όποιο σασπένς περιορίζεται στις προσωπικές ενοχές και στην αποκάλυψη των μυστικών των ηρώων και δεν αφορά παρά ελάχιστα την αστυνομική υπόθεση καθαυτή. Μια γυναίκα που ίσως αυτοκτόνησε, ίσως και όχι, ένας σύζυγος που φαίνεται να προσπαθεί να κουκουλώσει το συμβάν, και στη μέση μπλεγμένος ένας παθολόγος ονόματι Κουίρκ, που δείχνει κουρασμένος από την ίδια τη ζωή. Πρωταγωνιστής και στον «Διπλό Θάνατο της Κριστίν Φολς», δηλαδή το αμέσως προηγούμενο μυθιστόρημα του Μπέντζαμιν Μπλακ, ο Κουίρκ είναι ένας πιντερικός ή και μπκετικός ήρωας. Έχει χάσει τη γυναίκα που αγαπούσε, έχει προκαλέσει την πτώση του ανθρώπου που θαύμαζε περισσότερο από καθένα, ο οποίος είναι κι αυτός στο κατώφλι του θανάτου, έχει μια κόρη που σχεδόν δεν τον αποδέχεται ως πατέρα της. Ξαν να μην του έφταναν αυτά, έχει κόψει και το ποτό... Κινούμενος σε έναν μικρόκοσμο μοναχικών ανθρώπων, ο Κουίρκ «αργά βυθίζεται στον κόσμο του λυκόφωτος, έναν κόσμο γεμάτο ναρκωτικά, σεξουαλικές εμμονές, εκβιασμούς και φόνους». Και αν όλα προειδεάζουν ένα κλιμακούμενο τραγικό φινάλε, τίποτε τέτοιο δε συμβαίνει. Στο τέλος απομένει ένας άντρας μόνος, που δεν ξέρει πού να πάει, που δεν ξέρει τι να κάνει.

ΣΟΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
Ο ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΛΙ
ΠΑΤΑΚΗ

«Ενθάδε κείται κάποιος που το όνομά του σκαλίστηκε στην άμμο», έγραφε ο επιτύμβιος της Πατρίσια Χάισμιθ «Στις παρούσες σελίδες κείται κάποιος που το όνομά του σκάφηκε στον highway», θα λέγαμε εμείς για μια συγγραφέα που ζει, βασιλεύει και απολαμβάνει την αμέριστη αγάπη αυτού εδώ του εντύπου. Τι το καινούργιο μαθαίνουμε για τη Σώτη μέσα από το «Ο χρόνος πάλι»; Ότι η ζωή της είναι φτιαγμένη από ταξίδια, μουσική, διάβασμα και γράψιμο. Ότι, όταν έκλεισε το «CBGB's», η συγγραφέας είχε προλάβει να δει όσες συναυλίες έπρεπε να δει - και αυτή είναι μια μεγάλη κουβέντα για να την πει ο οποιοσδήποτε, εκτός της Σώτης. Ότι έχει λιώσει αμέτρητα λάστιχα τετράτροχων κινημάτων την απεραντοσύνη των αμερικανικών αυτοκινητόδρομων. Ότι ταξίδεψε κατάμονη ως το Ντιτρόιτ μόνο και μόνο για να ακούσει τη φωνή της Αρίθα Φράνκιν έξω από ένα γήπεδο, ότι ταυτίζεται με τον Όλιβερ Τούιστ, και διάφορα τέτοια συγκινητικά, συνδυασμένα με μια ψύχραιμη αποτίμηση των πεπραγμένων της, κάποιες υπόνοιες μελλοντικών γραπτών και μια εμβριθέστερη ανάλυση των «λοξών» απόψεών της περί έθνους, θρησκείας, οικογενείας. As good as it gets.